

3. Богуш А. Методика ознайомлення дітей з довкіллям у дошкільному навчальному закладі [Текст]: підручник для студентів вищих навчальних закладів за напрямом "Дошкільна освіта" / Богуш А.М., Гавриш Н.В. - К. : Слово, 2008. - 408 с.
4. Волкова Л. С. Выявление и коррекция нарушений устной речи у слепых и слабовидящих детей / Л. С. Волкова. – Л. : ЛГПИ им. А. И. Герцена, 1982. – 68 с.
5. Горопаха Н. М. Співпраця дошкільного закладу та родини у вихованні екологічної культури дітей / Наталія Горопаха // Оновлення змісту, форм і методів навчання і виховання в закладах освіти : наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Випуск № 31 – Рівне, 2005. – С. 15–20.

Бобела Ю. В., студентка ПО – 21 сп.
Науковий керівник:
к. пед. н., доц. **Лалак Н. В.**
Мукачівський державний університет

ПРОЄКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЗДОБУВАЧІВ ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ: ТЕОРЕТИЧНИЙ АСПЕКТ

Аналіз педагогічної теорії та практики свідчить, що одним із найбільш ефективних засобів формування ключових компетентностей здобувачів початкової освіти є проєктна діяльність. Участь учнів у підготовці та реалізації проєктів створює оптимальні умови для набуття ними досвіду працювати в команді, виконувати різні соціальні ролі та функції, взаємодіяти з іншими в спільному вирішенні завдань й узгоджувати різні позиції. У роботі над проєктом відбувається інтеграція різних видів діяльності та ключових компетентностей учнів.

Засновником методу проєктів вважають Дж. Дьюї, а його послідовниками У. Кілпатрика та Е. Колінгза. У наш час проєктний підхід став універсальним методом інноваційного розвитку суспільства, який ще з дитячих років формує стиль життя і проєктну культуру людей у багатьох розвинутих країнах [2]. М. Дубова трактує поняття «проєкт» як цілеспрямовану, керовану вчителем та виконувану учнем зміну навчальної ситуації, що наближена до життєвої [1, с. 21]. На наш погляд, проєктна діяльність – це спосіб організації діяльності здобувачів освіти, що полягає у співпраці, спрямованій на вирішення практичної, соціально важливої проблеми та отримання на основі цього певного творчого результату (проєкту).

Різноманітні проєкти за спрямованістю та змістом (пізнавальні, художньо-творчі, суспільно-корисні, екологічні, економічні, бізнес-проєкти, соціальні, здоров'язберігаючі та ін.) дають можливість в процесі роботи над ними поповнювати здобувачам освіти власний суб'єктний досвід вирішення різних життєвих і соціальних проблем.

В організації проєктної діяльності учнів існують певні етапи. Зокрема, це: підготовка, планування, основна робота над проєктом, підбиття підсумків [2]. Нами встановлено, що на кожному етапі проєктної діяльності пріоритетним є розвиток певних якостей, умінь, здібностей, що сприяють цілісному формуванню ключових компетентностей (таблиця 1.).

Аналіз літератури з проблеми дослідження дає підстави виділити основні характеристики проєктної діяльності: спрямованість на досягнення не тільки особистісно, а й соціально значимого результату; колективність виконання у поєднанні з самостійністю кожного учасника; взаємодія, взаєморозуміння; актуальність теми проєкту для кожного; поетапність; розвиток співпраці, співтворчості, ініціативності; використання набутого раніше та освоєння нового досвіду тощо.

Як показує практика, особливістю проєктної діяльності у початкових класах є те, що коли діти тільки знайомляться з такою діяльністю, вчитель є її ініціатором. Він має підбирати певні теми, з яких учні можуть обирати ті, які їм цікаві, допомагати у плануванні. Поступово позиція педагога-ініціатора змінюється на позицію педагога-фасилітатора, модератора.

Етапи проектної діяльності

Назва етапу	Можливості етапу щодо формування ключових компетентностей
Етап підготовки	<i>Формування мотивації успіху, інтересу до суспільно-корисних справ, ініціативності, досвіду аналізу проблем, генерації, вільного та чіткого висловлення своїх ідей, їх обґрунтування, прийняття рішень. Розвиток самостійності, відповідальності у визначенні для себе соціальної значимості проекту та завдань.</i>
Етап планування	<i>Розвиток здатності планувати час та діяльність загалом, визначати цілі, необхідні ресурси, способи та послідовність роботи. Засвоєння норм та навичок спілкування, вмінь коректно висловлювати свою думку та незгоду з іншими, адекватно оцінювати свої можливості. Формування умінь оцінки та вибору кращих варіантів проекту.</i>
Етап основної роботи над проектом	<i>Формування умінь пошуку, аналізу, синтезу, узагальнення потрібної інформації, організувати свій час, використовувати різні форми роботи, здатності до ефективної взаємодії, взаємодопомоги, долати конфлікти та суперечки. Розвиток лідерських, організаторських якостей, самоконтролю, відповідальності, творчості, активності, самостійності. Набуття досвіду поведінки в різних життєвих ситуаціях, спільної роботи в групах різного складу. Цілеспрямованість, наполегливість у реалізації планів. Представлення результатів проекту сприяє розвитку впевненості, зібраності, вмінь публічного виступу.</i>
Етап підбиття підсумків	<i>Розвиток умінь виявляти позитивні та негативні сторони своєї діяльності (самооцінки) та діяльності інших, співставляти отримані результати з очікуваними та робити висновки; здатності до саморефлексії, здійснення роботи над помилками.</i>

В контексті дослідження цікавим для нас є досвід В. Сухомлинського. Творча спадщина педагога дуже багата на цікаві соціально орієнтовані проекти [3]. Його «школа радості» спрямована, насамперед, на виховання всебічно розвиненої особистості. Велике місце в системі ученого належить ідеям гуманного виховання а також ролі колективу в громадянському становленні дитини. В. Сухомлинський переконував, що джерелом радості та переживань кожного школяра має стати спілкування з іншими, а кожна дитина повинна внести в колектив щось своє. Такі проекти, як «Куточок казки», «Острів чудес», «Куточок краси», «Сад троянд», «Сад матері» спрямовані на розвиток у дітей потреб спілкування, уміння творити добро та красу. Школярі докладали чимало зусиль на їх створення, а потім ці місяці ставали втіленням їх найбажаніших задумів та мрій.

Таким чином, освоюючи технологію проектування, здобувачі початкової освіти набувають власний досвід інтелектуальної діяльності, чим забезпечується висока мотивація їх навчально-пізнавальної діяльності.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Дубова М. В. Организация проектной деятельности младших школьников: Практическое пособие для учителей начальных классов / М. В. Дубова. – М. : Баласс, 2010. – 80 с.
2. Онопрієнко О. Проектна діяльність в освіті / О. Онопрієнко// Директор школи. – 2010. – № 47. – С. 20–28.
3. Сухомлинський В. О. Вибрані твори : в 5 т. / В. О. Сухомлинський. – К. : Рад. школа, 1977. – Т. 4 : Павлиська середня школа. Розмова з молодим директором. – 640 с.

БУДЯНЕНКО Н.-Є. студентка ІБАС- III
Науковий керівник:
ст. викл. **Мовчан К.М.**
Мукачівський державний університет

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В УНІВЕРСИТЕТІ

Однією з характерних рис сучасного суспільства є всеосяжна інформатизація, яка стає визначальним чинником розвитку всіх сфер життєдіяльності людей. Суспільні зміни, пов'язані з інформатизацією, економічними та соціально-політичними трансформаціями суттєво впливають на роль, значення бібліотеки, архіву як соціальних інститутів, покликаних сприяти забезпеченню загальної доступності до знань та інформації, ефективному їх використанню. У глобальному інформаційному просторі, який ґрунтується на комп'ютерних мережах і цифрових технологіях, електронні архіви, бібліотеки стають ключовими інформаційними системами, що здійснюють накопичення і систематизацію документних ресурсів, інформаційне обслуговування користувачів шляхом організації доступу до першоджерел, систематизованого знання та надання комплексу сучасних мережевих інформаційних сервісів.

Обсяги інформації постійно збільшуються, зростає швидкість їх розповсюдження. На початку 90-х рр. ХХ ст. було створено важливу міжнародну глобальну соціально-комп'ютерну мережу – Інтернет, що «об'єднала наукові центри та організації країн світу, приватні інформаційні й поштові системи, різні гуманітарні й комерційні служби» [1, с. 50].

Наукова бібліотека університету характеризується як науково-інформаційний і культурно-освітній центр, навчально-допоміжна структура, що забезпечує розвиток науки, освіти, культури; задовольняє інформаційні потреби наукових установ, навчальних закладів та окремих осіб, пов'язані з дослідницькою, освітньою та культурно-просвітницькою діяльністю. У зв'язку з чим постає питання, наскільки точним є застосування поняття «інформаційна потреба» в аспекті діяльності наукової бібліотеки, коли звернення користувачів до наукової бібліотеки, насамперед, зумовлені отриманням доступу до конкретних знань. Бібліотеки відіграють ключову роль щодо надання кожному можливості підвищувати свій освітній рівень та навчатися упродовж усього життя, а також сприяють розвитку місцевої культури та популяризації історії за допомогою виставок та інших соціокультурних заходів.

В час інформаційних змін, переорієнтації бібліотек на сучасного «віддаленого» користувача, важливим є представлення бібліотекою бібліографічних продуктів та послуг у віртуальному просторі. Для повного забезпечення потреб здобувачів вищої освіти, викладачів, бібліотека університету використовує не лише власні фонди, а й фонди світових та провідних вітчизняних електронних книгозбірень. Поява інформаційних продуктів, доступ до світових бібліотек, які містять повнотекстові документи, дозволяє розкрити малодосліджені проблеми, які мають наукове, соціальне значення, допомагають отримати відповіді на поставлені завдання.



МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>